

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Pátfalvai parasztolimbia**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki
megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☒ x turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: A Pátfalvai parasztolimpiát bármely helységben meg tudjuk tartani.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
2001-ben állítottuk össze Vargáné Nagyfalusi Ilonával a „Gyí paci paripa...” (Apátfalvi gyermekjátékok) című BÍbic könyvet.

Ahogy gyűjtöttük, rendeztük a játékokat, összeállt a fejünkben egy program. Mi lenne, ha a játékok nemcsak könyv formában lennének leírva, hanem a gyakorlatban is kipróbálhatók lennének? Ha mi nem keltjük életre a játékokat, ki fogja megtenni? Először *ötpróbának* neveztük, s a fiúk ügyességi játékeit szedtük egy csokorba: zsákban futás, ostorpattogatás, rongylabdadobás, patkódobás. Végül összeállt egy 12 -18 versenyszámból álló sportos vetélkedő. Így keltek ismét életre az elfeledett játékok a faluban. 2005-ben *Pátfalvai Parasztolimpiát* szerveztünk a falunapi programok keretében, Móricz Ágnes és a Pátfalváért Egyesület patronálásával.

A versenyszámok: ostorpattogatás, patkódobás, aroncsajtás, ugrókötelezés, csutkavár építése, gombzúgatás, rongylabdadobás, tobozdobálás, zsákban futás, talicskázás, kötélhúzás, székértolás voltak. Fiatalok és idősebbek számára is élvezetes volt a rendezvény. Megfigyeltük, hogy a nagypapák legalább olyan ügyesen teljesítették a feladatokat, mint az unokák. Könnyű nekik, hisz gyermekkorukban ezt játszották reggeltől estig! A második Parasztolimpiát 2006-ban, a harmadikat 2008-ban, a negyediket 2010-ben rendeztük meg. Volt egyéni, családi, ovis, alsós, felsős kategória. A résztvevők száma egyre gyarapszik, sokan már előre gyakorolnak szüleik, nagyszüleik segítségével kérve. Így a népi sportjátékok nem felejtődnek el, a nagyobb fiúk megtanítják rá a kisebbeket.

A későbbiekben hagyományá vált, hogy a falunapok keretében mindig megrendeztük a gyerekek részére a parasztolimpiát.

A 2012-es év áttörést hozott az olimpia történetében, mert a Szigetház programkínálatába is felvették, így az erdei iskolai képzésre érkezők is választhatták programnak. Ettől az évtől a makói SZIGNUM iskola és a Szent István Király Plébánia is bevette programjai közé. Bogárzóban megrendezték az országos Gyermekmissziós Tábor keretében is a parasztolimpiát 2014-ben. 2016-ig a program elkerült az ország számos településére, sőt 2015-ben Budapesten a Szerzetesek tere rendezvényre is, Nagyfalusi Ilona jóvoltából.

Minden játékosnak egyéni pontozólapja van, abban összesítjük a pontjait. Az állomások sorrendje tetszőleges, így mindenki máshol kezd, elkerülve a torlódást. A legügyesebbek lesznek az olimpikonok, akik érmet kapnak. Minden résztvevőnek emléklapot és egy almát, narancsot adunk jutalmul.

Vannak évek óta visszatérő versenyzőink is, aki folyamatosan gyakorolnak otthon is. Ők összegyűjtötték a versenyhez szükséges patkókat, csutkát, gombot, zsákot, rongylabdát, tekebábukat, golyókat, és a névnapjukra csúzlit és ostort kértek.

A verseny menete:

1. Apátfalva néprajzának, történelmének rövid ismertetése, kitérve a Marosra is.
2. A versenyfeladatok ismertetése, bemutatása
3. Gyakorlás, ismerkedés a feladatokkal (hosszabb idő)
4. A verseny lebonyolítása
5. .Értékelés, eredményhirdetés, olimpikonok avatása

Mit is kell tudnia egy ügyes olimpikonnak? Csak azt, amit dédszüleink is tudtak, erősnek, gyorsnak kell lenni, jó egyensúlyérzékkel és pontosan kell tudni célozni.

A feladatok és az értékelés.

1. Labdapattogtatás: 10 pattintás ér 1 pontot
2. Lengőteke: minden eldőlt bábu 1 pont a középső 2 pont
3. Gombzúgatás: ha zúg a gomb 10 pont.
- 4 Ostorpattogtatás: ha durran 10 pont
5. Zsákban ugrás: 10 méteres táv teljesítése elesés nélkül 10 pont
6. Patkódobás: 10 patkó dobása egy leütött karóra, darabja 1 pont
7. Rongylabdadobás: 10 labda beledobása szakajtóba darabja 1 pont
8. Csúzlizás: 10 kukoricaszem, vagy kavics belecélozása egy kifüggesztett kartonra találatonként 1 pont
9. Csutkavár építés: csutkából négyzetes torony építése 40 cm magasan. 10 pont
10. Abronyicán vízfordás: 7 méteres távon vinni a vizet. 10 pont
11. Abroncshajtás: A fém karikát egy tolattyúval 10 méteren át kell gurítani.
12. Ugrókötelezés: 10 ugrás ér egy pontot.
13. Golyógurítás: 10 üveggolyó belegurítása a kivájt lyukba. Golyónként 1 pont
14. Fatalicskán teli zsák eltolása: 10 méteres távon.10 pont
15. Kukorica morzsolás: egy perc alatt hány deka kukoricát morzsol le.
16. Tojás összeroppantása két ujjal.
17. Meggymag dobálás kotlába.

A verseny előtt a pályán végigmenve, bemutatjuk a feladatokat, elmagyarázzuk az eszközök használatát, bemutatjuk a kellékeket és a technikákat. A 15 állomás során a gyerekek a kezükbe fognak többféle természetes anyagot, ugranak, dobnak, suhintanak, pörgetnek stb. Sokan évek óta nem végeztek ilyen mozdulatsort. Nem hiába mondta egyszer egy riporter: „Könnyebb lenne a gyerekek dolga, ha mindezt számítógépen kellene játszaniuk.”

Azok a táborozók, akik, előbb ismerkednek az eszközökkel, majd gyakorolnak, s végül versenyeznek, élvezettel játszanak, örömeiket lelik a feladatokban. Közömbös gyerekekkel kevéssel találkoztam, általában még javításra is jelentkeznek, a magasabb pontszám reményében.

A parasztolimpia alapja a Vargáné Nagyfalusi Ilona Vargáné Antal Ilona „Gyí paci paripa...” (Apátfalvi gyermekjátékok) című Bíbic könyv.

fejezetcímek: Eszközös játékok, Mozgásos játékok, Szellemi játékok, Párválasztó játékok, Mondókák, Kisorsolók – Kiolvasók, Téli játékok

Ez a kiadvány a helybeli gyerekjátékokat ismerteti meg a gyerekekkel. Igazi időutazás részesei lehetünk, visszatérhetünk a régi gyerekek világába, ahol a játék nem a boltok polcáról került elő, hanem maguk készítették a rendelkezésükre álló természetes anyagokból: növényekből, fából. Még a nevük is megmozgatja fantáziánkat: makkpipa, töktalicska, ízékállatok.

Elkészítésük ma is örömet okozhat a gyerekeknek, technika órákon érdekes feladat lehet ezeknek a játékeszközöknek az elkészítése. Az eszközös, mozgásos játékok testnevelés órákon is jó szórakozás és ügyességet fejlesztő feladat lehet gyerekeinknek. A szellemi játékok, találós kérdések remek agytornát jelentenek már alsó tagozatos kortól a diákoknak. A párválasztó játékok közül a kamaszkor világát idézik fel a mai kortársaik számára.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az apátfalvi népi játékok felelevenítésére találtuk ki a Pátfolvai parasztolimpiát. Segítségével a népi sportjátékokat kipróbálhatják és játszhatják a gyerekek. Így próbáljuk meg elcsalogatni a számítógép mellől őket, és maradandó élményt nyújtani. A paraszti játékok fejlesztőleg hatnak a gyerekek koordinációs és kondicionális képességeire.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Vargáné Nagyfalusi Ilona – Vargáné Antal Ilona: Gyí, paci paripa! Apátfalvi népi játékok Bíbic könyvek sorozat 2002.

Vargáné Nagyfalusi Ilona: Gyí, paci paripa! Marosvidék2001/3

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe Nincs weboldal

III.MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

Rongylabda dobás 2012.

Csutkavár építés

Abronycán vízhordás 2012.

Lengőteke 2012

Zsákban futás

Gombzúgatás

Abroncshajtás

Vargáné Nagyfalusi Ilona fotói